

DOKUMENT

k otázkám lidské
identity, sexuality
a rodiny

Český Těšín
leden 2020

ÚVOD

*Přemýšlejte o všem, co je pravdivé, čestné,
spravedlivé, čisté, cokoli je hodné lásky...
Filipským 4,8*

Tímto dokumentem reagujeme na celosvětově a mnoha způsoby (i zákonodárně) prosazované posuny v pojmání toho, co znamená být člověkem. Mění se vnímání prakticky všech základních prvků, na kterých stojí život jednotlivce i společnosti: lidské identity, sexuality, manželství, rodiny. Tyto prvky jsou předefinovávány, a/nebo zpochybňovány – v protikladu k tomu, jak byly po staletí chápány ustáleným způsobem, aby napomáhaly rozvoji člověka, života a lidské společnosti. Výjimka, eventualita, ba patologie, pokud jde o zaměření lidské identity, erotické náklonnosti či pojetí rodiny, je pozvednuta na úroveň normálu a to, co bylo dosud chápáno jako norma (heterosexualita či manželství jako svazek jednoho muže a jedné ženy), bývá postupně pokládáno pouze za jednu z možností. Společenská debata se točí kolem snahy o plnou akceptaci způsobu života lidí z komunity označované zkratkou LGBT+ (či jejími variantami) – z anglických slov „lesbian, gay, bisexual, transsexual“. Znaménko „+“ shrnuje celou řadu dalších sexuálních preferencí či identit, které bývají rozlišovány a jejichž počet ani vymezení nejsou v některých případech pevně stanoveny, např. transgenderové osoby, intersexuálové, tzv. osoby queer, osoby váhající, asexuálové, podporovatelé tzv. sexuálních menšin a pansexuálové či ještě jinak sexuálně orientovaní lidé.

Jsme svědky postupů proti přirozenému řádu fungování života, často (i když ne vždy) ve jménu soukromých, egoistických a hedonistických přání jednotlivce, a to bez ohledu na širší a dlouhodobější prospěch společnosti. Postupování tímto směrem odmítají nejen křesťané, kteří se řídí učením Bible. Patří k nim všichni, kteří berou vážně řád panující v přírodě a uznávaný lidstvem napříč staletími. Patří k nim ti, kteří si kladou otázky, jak se má život člověka a lidská společnost rozvíjet s ohledem na biologii člověka či vznik rodiny jako základu společnosti a národa. Ke kritikům výše uvedeného postupu patří koneckonců i lidé s jinými erotickými sklony než k osobám opačného pohlaví, kteří se s politicko-sociálním programem hnutí LGBT+ neztotožňují.

Spolu s odmítnutím Boha zjeveného v Bibli, včetně jeho pohledu na člověka a na svět, se lidé zřekli objektivního měřítka v přístupu k základním skutečnostem života. V důsledku toho jsou s překvapivou lehkostí zavrhovány dosavadní antropologicko-kulturní normy ve jménu nastolení nového, zdánlivě spravedlivějšího světového řádu. S ním je spojována naděje, že zmizí útlak tzv. sexuálních menšin, žen a dětí, protože heterosexualita, (klasická) rodina, patriarchalismus a manželství budou

jako normy potlačeny a v rámci takto nastolené rovnosti nebudou existovat žádné zábrany v hledání erotického naplnění a forem mezilidského soužití.

Obraz světa a člověka spojený se zmíněným předefinováním přejímají s překvapivou rychlostí i mnohé církve, častokrát ty, v jejichž názvu figuruje slovo „evangelická“. Mnohé protestantské církve umožňují svým ordinovaným služebníkům a služebnicím oddávat páry stejného pohlaví a žít v homosexuálních či lesbických svazcích. Některé církve tento vstřícný postoj vůči osobám s náklonností ke stejnému pohlaví od svých duchovních už přímo vyžadují. Slovo „evangelický“ tak začíná znamenat „liberální“, „libertinistický“ (schvalující mravní uvolněnost) a pro mnohé křesťany tudíž „nebiblický“. Spolu s mnoha jinými evangelickými církvemi tyto koncepty neschvalujeme a konstatujeme, že je pro nás těžké být nositeli tohoto klasického označení, když je dnes v ekumenické i celospolečenské oblasti posunuto do polohy, s níž se neztotožňujeme a která zároveň dosavadní ekumenické vztahy komplikuje. Inspirací a povzbuzením jsou nám prohlášení, která podtrhují biblické postoje: např. Nashvillské prohlášení (2017), Salcburské prohlášení (2015), dokument katolické církve s názvem „Jako muže a ženu je stvořil“ (2019) a další.

Tento dokument tedy reaguje na potřebu orientace ve společenském i ekumenickém dění. Dotýká se otázek, které znejišťují mnohé (nejen) věřící, vedly k rozpadu několika velkých denominací, narušují vztahy mezi církvemi a vyvolávají četné otázky i ve službě naší církve i jí zřízených organizacích. Ty se s praktickými dopady změn v pojetí lidské sexuality setkávají mnohem intenzivněji.

Dokument vychází především ze svědectví Písma, kterému chceme zůstat věrni. Přestože vznikalo v konkrétních společenských a historických souřadnicích, věříme a vyznáváme, že je vyjádřením Božího zjevení a v oblasti identity člověka a jeho sexuality ukazuje jasným směrem. Jeho závaznost nemá být jakkoliv podmiňována a zlehčována.

Dokument také zohledňuje fakt, že biblické pravdy korespondují s přirozeným řádem stvoření. Odkazem na obecnou lidskou zkušenost bereme vážně potřebu věcné debaty s těmi, kteří biblická východiska nepřijímají.

Dokument však především vyzdvihuje důležitost citlivého a chápajícího pastoračního přístupu, prostého jakékoliv nadřazenosti, a to ke každému jednotlivci bez ohledu na jeho postoje, zkušenosti, zranění, sklony či sebepojetí. Jsme si vědomi napětí, které jednotlivé pastorační výzvy vyvolávají. V pastoračních rozhovorech má být člověk přijímán v lásce i pravdě zároveň.

I. MUŽSTVÍ A ŽENSTVÍ

A. BIBLICKÁ PERSPEKTIVA

Bůh stvořil člověka s duší i tělem, stvořil jej jako muže a ženu, v jejich rovnosti a zároveň odlišnosti. Tato odlišnost je patrná jak z hlediska biologicko-lékařského, tak z hlediska psychologického (ať už jde o větší zaměřenost na věci technického rázu u mužů, anebo na vztahy, péči a komunikaci u žen). Toto dílo Bůh označil jako „velmi dobré“ a požehnal svazku (jednoho) muže a (jedné) ženy.

Bible odmítá jako hřích pokusy o stírání rozdílů mezi pohlavími a experimentování se záměnou pohlaví. Kromě muže a ženy zná Bible – jako výjimku potvrzující pravidlo – kategorii „eunuchů“, tj. lidí zbavených možnosti sexuální aktivity, a to buď od narození, nebo kastrací.

Muži a ženy jsou si před Bohem rovni i s ohledem na spásné dílo Kristovo, které se týká všech lidí, neboť všichni jsou hříšníky, i ve svém mužství a ženství. Skrze toto své dílo Kristus potvrdil identitu lidí jako mužů a žen. Tato v Kristu zakotvená a Kristovou láskou nesená rovnost se má promítat do všech oblastí života.

BIBLICKÉ TEXTY K DALŠÍMU STUDIU

1. Mojžíšova 2,20; 5. Mojžíšova 22,5; Galatským 3,28; Matouš 19,12; Římanům 1,18-32.

B. PERSPEKTIVA OBECNÉ ZKUŠENOSTI

Výše uvedené biblické principy jsou nosné i z hlediska všeobecné zkušenosti.

- Pohlavní ústrojí mužů a žen je uzpůsobeno tak, aby se vzájemně doplňovalo.
- Pokračování lidského rodu je možné jen tam, kde existují muži a ženy, kteří přivádějí na svět děti, a kde toto dění není uměle narušováno.
- Otázka mužství a ženství není pouze otázkou erotických vztahů. Člověk žije ve vztazích s osobami opačného pohlaví na mnoha úrovních (otec-matka, bratr-sestra, soused-sousedka atd.) V nich zakouší komplementaritu a plnost svého lidství. Na základě odlišnosti muže a ženy, jejich vztahu a soužití, existuje společnost a z této odlišnosti a z tohoto doplňování vyrůstá kultura.
- Společnost se nejefektivněji rozvíjí tam, kde se muži plně rozvíjejí ve svém mužství a ženy ve svém ženství, přičemž se vzájemně a rovnoprávně doplňují.

C. VÝZVY SOUČASNOSTI

V současnosti je identita člověka jako muže a ženy zpochybňována a s ní vztahy a další prvky a procesy, které z ní vyplývají. K těmto trendům patří zamlžování a stírání rozdílů mezi muži a ženami či povzbuzování k homoerotickému resp. homosexuálnímu uvažování a jednání.

Prosazuje se názor, že existuje zásadní rozdíl mezi pohlavím jako biologickou přirozeností s jejími tělesnými znaky a subjektivně vnímanou pohlavní identitou (tzv. genderem) jako svobodnou volbou člověka bez ohledu na biologické znaky. Důležitější než biologická danost se zdají být osobní pocity a touhy jednotlivce. Místo přijetí a rozvíjení identity v souladu s biologickým pohlavím, popřípadě řešení problémů způsobujících nesouznění něčího vnímání sebe sama s jeho biologickou identitou, se doporučuje jeho změna. V některých zemích dokonce i u nezletilých dětí.

D. PASTORAČNÍ VÝCHODISKA

- Člověk může jako žena či jako muž naplňovat svou identitu, která je pro něj východiskem, darem a příležitostí k rozvinutí. Vyplývá to nejen z konceptu Božího stvoření, ale i z fungování života: dobré je to, co napomáhá jeho přirozenému fungování, které zahrnuje i jeho kolektivní a duchovní rozměr.
- Chceme rozvíjet zdravé pojetí biblického mužství a ženství zakotvené v Kristu. Zároveň odmítáme takové pojetí mužství a ženství, které biblické poselství zkresluje a vede ke vzájemné nevraživosti, nadřazenosti, pohrdání, či dokonce zneužívání.
- Chceme rozpoznávat vlastní identitu ve vztahu s Bohem Otcem, svou svobodu od zlého v Ježíši Kristu a moc k posvěcení a obnově v Duchu svatém. Věříme, že trojjediný Bůh má moc proměňovat touhy a sklony lidského srdce a dát sílu žít v čistotě a posvěcení jak heterosexuálně, tak jinak zaměřeným osobám.
- Chceme s láskou a pochopením naslouchat těm, kdo prožívají nejistotu a trápení v souvislosti se svou pohlavní identitou, a pomáhat hledat a řešit vnitřní i vnější příčiny pochybností o vlastní identitě. Chceme je povzbuzovat k rozvíjení jejich identity dané jejím biologickým základem, a pokud jde o milostný vztah - k otevřenosti vůči opačnému pohlaví.
- Jsme si vědomi toho, že někteří lidé prožívají z různých důvodů náklonnost ke stejnému pohlaví. Mnozí z nich ji prožívají jako nežádoucí. Chceme se vyhýbat necitlivosti, zlehčování a nezájmu i jakýmkoliv náznakům nespravedlivého jednání. Odmítáme zjednodušující a necitlivý přístup k lidem, kteří jsou v této oblasti znejistění, váhají či smýšlejí a jednají jinak.
- K těm, kteří žijí aktivním homosexuálním životem nebo prošli změnou

pohlaví, chceme vždy přistupovat jako ke každému jinému člověku, který potřebuje prožít Boží lásku, milost, ale také nezištné přátelství bez erotického podtextu, laskavé přijetí a praktickou pomoc. Takto smýšlející i konající osoby chceme přijímat a sloužit jim, i když tyto způsoby života nepovažujeme za Bohem daný stvořitelský záměr.

- Varujeme před zdravotními, psychickými i duchovními důsledky a riziky spojenými s nevratnými změnami souvisejícími se změnou pohlaví či obdobným experimentováním v oblasti sexuality.

II. MANŽELSTVÍ

A. BIBLICKÁ PERSPEKTIVA

Bible prezentuje manželství jako Bohem ustanovený intimní a zároveň vzájemně obohacující svazek jednoho dospělého muže a jedné dospělé ženy. Tento model manželství byl ustanoven při stvoření a jako původní Boží záměr byl potvrzen Ježíšem Kristem. Manželství je založeno na Bohem požehnaném vzájemném závazku lásky a věrnosti, kde oba partneři jsou si před Bohem rovni. Manželství takto reflektuje smlouvu mezi Kristem a jeho nevěstou - církví. Z těchto důvodů je manželství vnímáno jako celoživotní. Rozlučitelné je pouze na základě smrti jednoho z partnerů. Rozvod je prezentován jako tragický důsledek lidské hříšnosti a manželé jsou voláni k takovému společnému životu, aby k rozvodu nedošlo.

BIBLICKÉ TEXTY K DALŠÍMU STUDIU

1. Mojžíšova 1,26-28; 1. Mojžíšova 2,4; Matouš 19,3-9; Efezským 5,21-33; Malachiáš 2,14-16; 1. Korintským 7,10-16.

B. PERSPEKTIVA OBECNÉ ZKUŠENOSTI

Manželství v biblickém slova smyslu má svou podporu také ve všeobecné lidské zkušenosti. Konkrétně v následujících oblastech:

- Člověk obecně vykazuje potřebu trvalého vztahu. Každý z nás má v sobě hluboce zakořeněnou touhu po stálosti a trvalosti vztahů, zvláště těch, které od nás vyžadují intimní sebeotevření se druhým osobám.
- Instituce manželství funguje jako protiváha k narůstání individualismu. Spojuje muže a ženu do širší společenské sítě, která má svůj ochranný význam. Chrání společnost před nezdravou mírou individualismu.
- Manželství staví jedince do role jednotky, která má svou odpovědnost a své povinnosti vůči vnějšímu světu. Život v manželství vyžaduje myšlení zaměřené ve prospěch druhého, což má ozdravný vliv na širší společnost. Zároveň to paradoxně chrání manželství před sebedestruktivním efektem zaměření čistě na vlastní intimitu.

C. VÝZVY SOUČASNOSTI

Společnost v minulosti zkoušela různé alternativy tradičního manželství. Nejinak je tomu v současnosti. Manželství jako celoživotní vztah jednoho muže a jedné ženy bývá zpochybňováno, ba zesměšňováno. Množství obecně přijímaných alternativ k manželství je ještě vyšší než v minulosti. Zatímco heterosexuální páry čím dál více rezignují na manželství, narůstá tlak na rozšíření pojmu manželství na stejnopohlavní páry.

D. PASTORAČNÍ VÝCHODISKA

- Zdůrazňujeme, že manželství je závazek uzavřený před Bohem, nikoliv jen občanská smlouva. Připomínáme tedy význam manželství a jeho nezastupitelné místo ve společnosti.
- Klademe si za cíl: na manželství připravovat a zároveň podporovat či doprovázet ty, kdo do manželství vstoupili. Jsme si vědomi toho, že i v manželství jsou lidé mnohdy vzájemně zraňováni a zažívají bolest. Nabízíme pomocnou ruku těm, kdo se dostanou do těžkostí a společně s nimi hledáme cestu k záchraně manželství.
- Nemůžeme přijmout modely spoluzití, které jsou alternativou k tradičnímu manželství, protože jsou narušením původního dobrého Božího plánu s člověkem a manželstvím.
- Za hříšné tedy považujeme společné soužití bez sňatku (konkubinát), a to i tam, kde je vedeno ekonomickými zájmy (vyšší přídavky na dítě, větší vdovský důchod apod.). Odmítáme i stejnopohlavní, polygamní či jiné vztahy.
- Uvědomujeme si, že někteří lidé nejsou schopni dosáhnout manželství z důvodu porušenosti stvoření. Člověk nemá na manželství automatický nárok. Manželství tak třeba nedosáhnou osoby s nejrůznějšími hendikepy, které je zbavily svéprávnosti. Dále zde jsou lidé, kteří partnera nenajdou a zůstávají sami. Jsou však také ti, pro které manželství s osobou opačného pohlaví není přitažlivé nebo o ně z jiného důvodu neusilují. A konečně, jsou zde také ti, kteří se manželství dobrovolně vzdali (Ježíš Kristus či apoštol Pavel). Život ve stavu svobodném má před Bohem stejnou hodnotu jako život těch, kdo vstoupili do manželství.
- Těm, kdo nejsou v manželství, sloužíme především tím, že nabízíme prostředí přátelských vazeb a osobní podpory, aby zažívali vztahy, kde budou prožívat bezpečí a přijetí. Zároveň pastoračně pomáháme těm, kteří mají zájem vyrovnávat se s nejrůznějšími zraněními a odstraňovat bloky a překážky, které jim brání do manželství vstoupit.
- Jsme tady i pro ty, kteří zažijí tragédii rozpadu manželství. Ať už jejich role na rozpadu manželství byla jakákoli, ujišťujeme je, že skrze pokání Pán Bůh přichází, odpouští a zachraňuje. Společně také chceme hledat biblická východiska a řešení pro jejich život po rozvodu.

III. INTIMITA A SEX

A. BIBLICKÁ PERSPEKTIVA

Na základě biblického svědectví vyznáváme, že sex je vzácný a exkluzivní Boží dar pro manželství. Bible rozlišuje tři základní aspekty manželského sexu: 1. plození dětí, 2. blízkost a jednotu manželů a 3. potěšení a radost. Manželství jako celoživotní věrný vztah a závazek jednoho muže a jedné ženy je jediný bezpečný a zdravý kontext pro rozvoj sexuální intimity. Jakýkoli sex mimo ochranný rámec manželství spadá do kategorie hříchu. Stojí tedy v protikladu k Božímu dobrému záměru s člověkem a v konečném důsledku člověku škodí. Proto je člověk povolán také k sexuální čistotě, tj. ke zdrženlivosti mimo manželství a k věrnosti v manželství. Jsme povoláni k tomu, abychom ovládali své pudy a touhy a nenechali se jimi zotročit.

Bible zároveň ukazuje, že sex – byť podstatný a krásný Boží dar – není jediným způsobem uspokojení nejhlubších potřeb člověka. Není ani hlavním smyslem života člověka.

BIBLICKÉ TEXTY K DALŠÍMU STUDIU

1. Mojžíšova 2,24-25; Píseň písní; Efezským 5,21-33; Matouš 5,27-32;
1. Korintským 6,12-20; 1. Korintským 7,2-11; Skutky 15,19-20,
1. Korintským 5,2; Galatským 5,19-21; 3. Mojžíšova 18; 1. Tesalonickým 4,3-5; Římanům 1,18-32; Přísloví 5; Židům 13,4.

B. PERSPEKTIVA OBEČNÉ ZKUŠENOSTI

Biblický pohled na intimitu a sex má svou podporu také ve všeobecné lidské zkušenosti. Např. v následujících oblastech:

- Největší spokojenosti v sexuální oblasti dosahují heterosexuální páry, které jsou si dlouhodobě věrné.
- Sex jako nejintimnější spojení muže a ženy vždy zanechává po sobě vztahovou stopu, která zatěžuje každý další vztah. Předmanželské sexuální vztahy (včetně vizuálních, resp. virtuálních) jsou z dlouhodobého hlediska pro následný manželský život dodatečnou komplikací, nikoliv obohacením.
- Absence řádu v sexuální oblasti přináší zhoubné následky. Sexuální chaos má negativní vliv na zdraví (pohlavní nemoci, nechtěná těhotenství, umělé potraty, závislost na pornografii apod.), finanční stabilitu, rozvoj dětí, společenský kapitál, působí nárůst kriminality apod. Navzdory různým očekáváním přináší větší zranitelnost žen a dětí.
- Navzdory tzv. sexuální revoluci a všeobecně přijímané permisivitě v sexuální oblasti znají i sexuálně promiskuitní lidé pocity žárlivosti nebo odmítají nevěru jakožto zradu.

C. VÝZVY SOUČASNOSTI

Zdá se, že za eticky přijatelnou normu dnes platí sex s kýmkoliv, jakkoliv a kdykoliv, pokud je založen na souhlasu právně zodpovědných zúčastněných stran. Společnost je čím dál tím tolerantnější nejen k předmanželskému sexu, manželské nevěře, ale i k polygamii, polyamorii a promiskuitě obecně, k homosexualitě, jakož i k incestu, pedofilii, zoofilii a dalším praktikám, před nimiž Bible varuje.

Pro současnou společnost je typická vysoká míra sexualizace veřejného prostoru. Velkým problémem je snadná dostupnost pornografie. Sex je zpravidla redukován na otázku sexuálních technik a preferencí. Důležitost a kvalita vztahů bývá opomíjena. Tím je do značné míry poznamenána i sexuální výchova dětí ve školách i v rodinách.

Relativně novými jevy jsou sexuální praktiky spojené s rozšířenou, resp. virtuální realitou. Společným jmenovatelem je zážitkový individualismus a odtrženost od širšího kontextu vztahů a zodpovědnosti.

D. PASTORAČNÍ VÝCHODISKA

- Panenství a panictví vnímáme nikoliv jako stigma, nýbrž jako vzácný dar, který není radno brát na lehkou váhu. Svobodně vedeme k předmanželské čistotě, manželské páry k věrnosti. Jedny i druhé vedeme k odolnosti vůči narůstající toleranci nemorálnosti. Varujeme před zhoubným vlivem pornografie a jiných druhů zdánlivě nezávazné sexuální aktivity.
- Zdůrazňujeme krásu a Boží dobrý záměr v oblasti zdravé manželské sexuality. Sex je dar, který je nutno nejen chránit, ale v rámci manželství také společně aktivně rozvíjet. Předmanželská čistota a manželská věrnost nejsou samy o sobě zárukou uspokojivého sexuálního života v manželství. Jsou však jeho nedílnou součástí. Otevřenost a trpělivé společné hledání vzájemné harmonie a uspokojení je celoživotní výsadou, úkolem a vzájemnou zodpovědností manželů.
- Ty, kteří Boží doporučení v oblasti sexu nerespektovali (předmanželským sexem, pornografií, nevěrou či jakoukoliv sexuální nečistotou apod.), vedeme v lásce k pokání a ke znovuobjevení Boží milosti. Věříme, že díky odpuštění v Ježíši Kristu jsou obnova a nový život možné i v oblasti jakýchkoliv sexuálních hříchů, a tak těm, kdo o to stojí, nabízíme duchovní i praktické doprovázení.
- Praktikovanou homosexualitu a všechny další sexuální experimenty mimo ochranný rámec manželství jednoho muže a jedné ženy považujeme ve shodě s Písmem za hřích a jejich schvalování za nepřijatelný odklon od základního křesťanského vyznání.
- Zdůrazňujeme, že nejde o morálně neutrální otázku, na níž se křesťané

mohou a také nemusejí shodnout. Odmítáme argument, že schvalování homosexuálního životního stylu je jen otázkou etiky, nikoliv otázkou víry a věrouky. Etika a víra jsou vzájemně hodnotově propojené. Etika vždy vychází z konkrétního pojetí víry či z konkrétního světonázoru.

- Vedeme rodiče k moudré výchově dětí (mj. i v rovině sexuální výchovy a ochrany dětí před pornografií).
- Poskytujeme pastorační pomoc a praktickou podporu v případech nechtěných těhotenství.
- Vytváříme prostor přijetí a pomoci těm, jež chtějí bojovat se sklony a touhami, které vnímají jako nežádoucí.
- Jednoznačně odsuzujeme jakoukoliv formu sexuálního zneužívání či násilí. Zásada pastorační mlčenlivosti a zpovědního tajemství nesmí být zneužita ke krytí nezákonného jednání.

IV. DĚTI A RODINA

A. BIBLICKÁ PERSPEKTIVA

Ačkoli byla Bible napsána v době, kdy byly děti v mnoha kulturách přehlíženy a nedoceňovány, jsou v židovsko-křesťanském prostředí považovány za Boží dar a projev požehnání. Bůh formuje děti už v lůně. Bůh zná děti ještě předtím, než se narodí. Jsou předmětem jeho zájmu a (spásného) působení.

Rodina je prostředí, kde se život nejen plodí, ale také přijímá jako Boží dar. Zodpovědností rodičů je pečovat o všestranný rozvoj dítěte a jeho obdarování, včetně jeho osobního vztahu k Bohu.

Bible nezamlčuje, že hřích tragicky poznamenává i oblast rodičovství a výchovu dětí. Manželské páry mohou být konfrontovány s neplodností, neuváženými vztahovými a sexuálními experimenty, běžnými nedorozuměními, ale i závažnými vzpourami dětí proti rodičům či nevraživostí a sváry mezi sourozenci. Bible zároveň obsahuje mnoho cenných rad pro rodiče i děti. Na mnoha místech nacházíme ujištění o tom, že Bůh se člověka nikdy nezrekne, ale bude jej doprovázet i tam, kde rodiče selhávají.

BIBLICKÉ TEXTY K DALŠÍMU STUDIU

1. Mojžíšova 4,1; 33,5; Lukáš 1,42; Žalm 139,13-16; Jeremiáš 1,5; Galatským 1,15; 1. Samuelova 1,5; 1. Mojžíšova 12,10-20; 1. Mojžíšova 16,1-6; Lukáš 2,41-50; 2. Samuelova 15-19; Lukáš 15,11-32; 1. Mojžíšova 4,1-16; 1. Mojžíšova 27; 1. Mojžíšova 37; 5. Mojžíšova 6,4-9; Lukáš 18,15-17; Efezským 6,1-4; Žalm 27,10; Izajáš 43,1-7.

B. PERSPEKTIVA OBECNÉ ZKUŠENOSTI

- Ke zplození dítěte je vždy zapotřebí muže a ženy. Na tom nic nemění ani skutečnost, že dnes technicky stačí jedna mužská a jedna ženská pohlavní buňka. Pokud je to tedy možné, dítě by mělo být vychováváno těmi, kteří mu darovali život. Dítě potřebuje své rodiče a v nich vzor milující matky a milujícího otce. Výchova dítěte otcem a matkou je základní, nejpřirozenější a nejvhodnější model výchovy.
- Nikdo nepřichází na svět bez pomoci druhých nebo jako dospělý a soběstačný jedinec. Lidský život vyžaduje od svého počátku ochranu a výchovu. Absenci jednoho či obou rodičů je v nouzových případech možno (i záhodno) alespoň částečně kompenzovat náhradním rodičovstvím či jinými výchovnými vazbami.
- Rodičovství je spojováno s pocitem štěstí a smyslu. Významně obohacuje manželské soužití.
- Zdravá společnost stojí na zdravých rodinných vztazích. Funkční rodiny jsou pro společnost po všech stránkách – i ekonomicky – nejvýhodnější.

C. VÝZVY SOUČASNOSTI

Na jedné straně je dítě často vnímáno jako problém a překážka v kariéře a osobním pohodlí. Z druhé strany jsme svědky takřka zbožňování dětí.

Rodičovství bývá odkládáno na pozdější věk, s čímž zároveň narůstá problém neplodnosti.

Navzdory antikoncepci je počet umělých přerušení těhotenství stále velmi vysoký.

Díky pokročilým technologiím je dnes možné nejen početí in vitro (tzn. v laboratorním prostředí), ale také početí dítěte více než dvěma osobami, klonování člověka - ať reprodukční, terapeutické či jiné experimenty vymykající se konceptu jednoho otce a jedné matky. S přibývajícími možnostmi medicíny přibývají i etická dilemata.

D. PASTORAČNÍ VÝCHODISKA

- Rodinný život neprobíhá vždy v pokoji a radosti. Klademe si za cíl připravovat rodiče na jejich výchovné poslání, posilovat jejich odhodlání vytvářet zdravé a podnětné rodinné prostředí a pomáhat jim v rozvoji víry jejich dětí.
- Naší snahou je nabídnout rodinám účast na životě církve, resp. sboru, který se může stát prostředím podporujícím všestranný rozvoj osobnosti každého člověka, bez ohledu na věk. Participace ve společenství víry prokazatelně omezuje výskyt patologického jednání. Naopak vliv prostředí, bohatého na spirituální obsahy, podporuje rozvoj morálních a hodnotových kompetencí na všech úrovních životního cyklu.

- Vedeme manželské páry k tomu, aby se nebránily rodičovství a s důvěrou je přijaly jako své poslání.
- Věříme, že každé dítě - ať už očekávané, či neočekávané - je Boží dar. Každé dítě potřebuje vědět, že je chtěné a přijímané.
- Lidská embrya jsou již od samotného početí lidskými bytostmi s nezpochybnitelnou důstojností, kterou je potřeba respektovat a chránit. Odmítáme veškeré antikoncepční prostředky, které navozují potrat či znemožňují zahníždění již rozvíjejícího se lidského zárodku v děloze. Umělé ukončení těhotenství neboli umělý potrat, pokud není ohrožen život matky, považujeme za zabití dítěte a porušení Desatera.
- Ne každé manželství je obdarováno dětmi. To však neznamená, že by neplodnost či jiné překážky bránící naplnění touhy po rodičovství rušily smysluplnost manželského svazku. Každému bezdětnému páru nabízíme prostředí přátelských vazeb a osobní podpory, aby zažíval vztahy, ve kterých může uplatnit svá nenaplněná rodičovská obdarování.
- Rozhodnutí pro adopci nebo pěstounskou péči vnímáme jako legitimní formu realizace plodnosti, která patří k manželskému životu. Bezdětné páry povzbuzujeme ke zvážení této možnosti.
- Reprodukční medicína nabízí manželům, kteří nedokážou přirozeným způsobem naplnit svou touhu po dítěti, odbornou pomoc. Akceptujeme tento způsob asistované reprodukce za podmínky, že všechna embrya vzniklá z pohlavních buněk otce a matky in vitro budou implantována do těla matky.
- Nepovažujeme za opodstatněné přání dvou osob stejného pohlaví vychovávat dítě/děti. Schopnost milovat a poskytnout dítěti materiální zázemí není vše, co dítě potřebuje. Absence jednoho rodičovského vzoru (otcovského či mateřského) je v tomto případě vědomě zlehčovaná a její negativní dopady jsou vyhodnocovány nezodpovědně. V každém případě jde o neověřený sociální experiment, jehož skutečné dlouhodobé dopady jsou těžko předvídatelné.
- Odmítáme tzv. surogátní (náhradní) mateřství, neboť v něm není zohledněna výlučnost vztahu matky a dítěte v průběhu těhotenství a v období po něm následujícím. Zároveň nelze vyloučit degradaci lidského těla - ať už matky, nebo dítěte - na prostředek naplnění touhy jiných zaangażovaných osob. Nezřídka to souvisí i s využíváním sociálně slabších žen, a tudíž jejich vykořisťováním.
- Rodičovství by se nemělo stát jediným a nejvyšším smyslem života. Životní partner ani dítě nebudou schopni uspokojit všechny požadavky, které na ně klademe. Rodina však získá dobrý základ, pokud svou neotřesitelnou životní jistotu, nevyčerpatelnou lásku a bezpodmínečné přijetí bude zakoušet především ve vztahu k Bohu.

V. ZÁVĚR

ŽIVOT V HŘÍCHEM PORUŠENÉM SVĚTĚ

Není oblasti života, která by nebyla poškozena hříchem. Ve všech výše uvedených oblastech identity, sexuality, manželství či rodičovství se projevuje radikalita hříchu: v církvích i mezi křesťany. To, co často nazýváme „přirozené“, je spíše „nepřirozeně přirozené“, protože současný stav neodpovídá původnímu Božímu záměru. Hřích není jen zlo v jeho nejružnějších podobách, ale především zásadní postoj lidského srdce, které není schopno nepřevrátit vše podle svých představ a tužeb ve svůj prospěch (byť velice dočasný). Ona egoistická, sebestředná „zakřivenost do sebe“ je tím prvotním hříchem. Hříchy v oblasti lidské identity, sexuality a rodiny jsou následkem této porušenosti. Hřích není neškodná rána, nýbrž smrtelná nákaza.

V tomto dokumentu jsme pojmenovali některé z důsledků hříchů, jak se projevují v našich vztazích a v lidské sexualitě. Je jich jistě mnohem více a dnešní překotně se vyvíjející společnost jistě bude přicházet s dalšími hodnotovými posuny a praktikami, se kterými ve světle Bible nemůžeme souhlasit.

Mohlo by se zdát, že církev se zaměřuje pouze a jenom na lidskou sexualitu. Nechceme, aby se lidská porušenost hříchem zúžila na tento jeden jediný pohled. Bylo by to zavádějící, nečestné a nebiblické. Nemůžeme o tomto tématu mlčet. Hlavní agendou církve nejsou vyhraněné postoje v oblasti lidské sexuality a genderu, úkolem křesťanů i církve není nakládat na lidi otroctví legalismu v jakékoliv oblasti, nýbrž navzdory duchu doby předkládat znovu a znovu nabídku Boží pravdy a milosti v Kristu Ježíši.

Boží milost však působí mnohem aktivněji. Boží milost léčí a obnovuje. Ona zachraňuje. Proto Ježíš Kristus přišel na tento svět. Apoštol Pavel napsal: „Kristus Ježíš přišel na svět, aby zachránil hříšníky. Já k nim patřím na prvním místě.“ (1 Tm 1,15) Vyznáváme, že Ježíš Kristus přišel do tohoto světa, aby léčil bolesti způsobené hříchem. Vyznáváme, že ačkoliv se jako křesťané snažíme žít své životy ve shodě s Boží vůlí, jako první se hlásíme, že jsme hříšníky závislími na Boží milosti. My sami totiž často selháváme a potřebujeme Boží odpuštění a jeho vedení ke změně.

V Boží milosti vidíme obrovskou naději pro každého člověka. Ať už má člověk za sebou jakoukoli minulost, Pán Bůh má řešení. Ano, ne všechno jde vrátit. Všichni si neseme nějaké důsledky svých hříchů. Ale každý má u Boha naději na plnohodnotný život v Boží blízkosti. Přestože i dále žijeme v hříchem pokriveném světě, vyhlížíme věčný domov, kde tato pokrivenost bude minulostí. To je naše Kristem darovaná naděje.

Z pověření Synodu Slezské církve evangelické a. v. vypracovala
Teologická komise SCEAV ve složení:
Zbyšek Kaleta, Michal Klus, Martin Piętak,
Marek Říčan, Vladislav Volný jr.

(Schváleno na 4. zasedání 32. řádného Synodu dne 23. 11. 2019.)

Vydala Slezská církev evangelická a . v.
v Českém Těšíně v r. 2020.

ISBN 978-80-87340-04-2

Grafika a sazba: Roman Raszka

